

V.L.D. 9. juli 2020 i 1.-instanssag 8. afd. BS-5565/2019-VLR

A, der var havde fået beskikket advokat B som bistandsadvokat, havde overfor Erstatningsnævnet, E, rejst et foreløbigt krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og svie- og smertegodtgørelse for en periode. Han blev af E alene tilkendt et acontobeløb på 100.000 kr. E angav samtidig, at man ville vende tilbage, når der forelå en vejledende udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. B fremsendte en yderligere erstatningsopgørelse mere end 2 år efter E's seneste afgørelse om tabt arbejdsfortjeneste, men der var kun gået 2 måneder fra fremkomsten af den vejledende udtalelse. E afviste at behandle kravet på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Det var under de givne omstændigheder ifølge landsrettens flertal uden tilstrækkelig hjemmel, at E afslog at behandle ansøgningen om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste (dissens).

Sagsnummer: BS-5565/2019-VLR

Domstol: V

Sagsnummer: BS-5565/2019-VLR

Afgørelsesdato: 2020-07-09

A kom til skade ved et overfald den 15. juni 2011. Den 17. november 2011 anmodede han Erstatningsnævnet, E, om bl.a. erstatning for tabt arbejdsfortjeneste fra den 1. juli 2011, og han oplyste i den forbindelse, at han fortsat var sygemeldt. E anmodede ham i marts 2012 om at præcisere og dokumentere sit krav, og E anførte bl.a., at A havde søgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste »fra den 01-07-2011 og frem«. I 2013 traf E afgørelse om at tilkende A et acontobeløb på 100.000 kr. for tabt arbejdsfortjeneste, og E anførte i sin afgørelse, at A »indtil videre« havde ansøgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste fra den 15. juni 2011 til den 31. december 2011. Det fremgik desuden, at Arbejdsskadestyrelsen var blevet bedt om at vurdere, om A havde fået varige mén og erhvervsevnetab som følge af skaden, og at E ville vende tilbage til sagen, når Arbejdsskadestyrelsens udtalelse forelå. Landsretten lagde på denne baggrund til grund, at A allerede den 17. november 2011 havde ansøgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i en periode fra 1. juli 2011 og frem uden nogen tidsbegrænsning. Den 13. januar 2014 traf E afgørelse om at tilkende A yderligere 32.700 kr. i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Den 3. december 2015 afgav Arbejdsskadestyrelsen en vejledende udtalelse til E om bl.a. A's erhvervsevnetab, der midlertidigt skønsmæssigt var 50 procent. Landsretten anførte, at det først efter fremkomsten af denne vejledende udtalelse havde været muligt at udarbejde endelig opgørelse over A's krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. A's advokat fremsendte herefter den 28. januar 2016 en opgørelse over bl.a. A's krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i perioden fra den 1. januar 2012 til den 3. december 2015 til E. Ved E's afgørelse af 31. maj 2017 blev A i overensstemmelse med Arbejdsskadestyrelsens vurdering tilkendt erstatning for erhvervsevnetab og godtgørelse for varigt mén, men han fik afslag på yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste med den begrundelse, at ansøgningen om yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste var indgivet over 2 år efter, at A indså eller burde have indset eksistensen af sit krav, jf. [offererstatningslovens § 13, stk. 3](#). Landsretten anførte, at E på baggrund af det beskrevne forløb ikke havde været berettiget til at meddele afslag på yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i medfør af offererstatningslovens dagældende § 13, stk. 3, idet der ikke var tale om et nyt krav. Kravet om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste måtte anses for at være blevet fremsat allerede i 2011, og det kunne ikke kræves, at A på ny skulle

have fremsat kravet, mens sagen verserede hos E. E skulle derfor anerkende, at A i anledning af overfaldet den 15. juni 2011 var berettiget til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. januar 2012 til 3. december 2015.
(Dissens)

(Henrik Bjørnager Nielsen, Torben Geneser og Cecilie Maarbjerg Qvist).A (adv. Karsten Høj, Kbh.) mod Erstatningsnævnet (adv. Aleksander Lind, Kbh.)

Indledning

Denne sag er anlagt den 12. juni 2018 ved Retten i Aarhus, som ved kendelse af 5. februar 2019 har henvist sagen til behandling ved Vestre Landsret i 1. instans, jf. [retsplejelovens § 226, stk. 1](#).

Sagsøgeren, A, blev overfaldet den 15. juni 2011, og han har i den anledning fremsat krav om blandt andet erstatning for tabt arbejdsfortjeneste over for sagsøgte, Erstatningsnævnet.

Sagen angår spørgsmålet, om A's krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. januar 2012 til 3. december 2015 er fremsat for sent, jf. den dagældende offererstatningslovs § 13, stk. 3.

Erstatningsnævnet traf afgørelse i A's sag den 31. maj 2017. På det tidspunkt havde bestemmelsen i [offererstatningslovens § 13, stk. 3](#), følgende ordlyd:

»Nævnet kan ikke behandle en ansøgning, hvis nævnet tidligere har behandlet erstatningskrav fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse og det nye krav fremsættes, mere end 2 år efter at ansøgeren indså eller burde indse eksistensen af dette krav, medmindre der foreligger særlige grunde«.

Påstande

A har principalt nedlagt påstand om, at Erstatningsnævnet skal anerkende, at han i anledning af overfaldet er berettiget til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste med 1.603.170,28 kr., subsidiært et af retten fastsat mindre beløb, med tillæg af sædvanlig procesrente fra den 28. februar 2016.

A har subsidiært nedlagt påstand om, at Erstatningsnævnet skal anerkende, at han i anledning af overfaldet er berettiget til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. januar 2012 til 3. december 2015, subsidiært for en af retten fastsat kortere periode.

Erstatningsnævnet har over for A's principale påstand nedlagt påstand om afvisning, subsidiært frifindelse, og har over for hans subsidiære påstand nedlagt påstand om frifindelse.

Sagsfremstilling

Erstatningsnævnet traf den 31. maj 2017 afgørelse om, at A's ansøgning om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. januar 2012 til 3. december 2015 var indgivet for sent, jf. [offererstatningslovens § 13, stk. 3](#).

A havde arbejdet som tolk dels som lønmodtager og dels som selvstændig. Han var den 15. juni 2011 blevet overfaldet og havde i den forbindelse pådraget sig forskellige skader. Overfaldet blev anmeldt til Østjyllands Politi.

Ved ansøgning af 17. november 2011 anmodede A Erstatningsnævnet om blandt andet erstatning for tabt arbejdsfortjeneste fra den 1. juli 2011 og oplyste i den forbindelse, at han havde været sygemeldt siden den 16. juni 2011 og fortsat var sygemeldt.

Erstatningsnævnet meddelte ved brev af 16. december 2011, at nævnet havde modtaget ansøgningen om erstatning. Det fremgik blandt andet af brevet, at det i forbindelse med nævnets behandling af sagen kunne vise sig

nødvendigt at indhente yderligere oplysninger fra A eller andre, herunder f.eks. lægeerklæring eller en udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen om varigt mén eller erhvervsevnetab.

Ved brev af 28. marts 2012 anmodede Erstatningsnævnet A om nærmere at præcisere og dokumentere sit krav. Det fremgik af nævnets brev, at A blandt andet havde søgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste »fra den 01-07-2011 og frem«. A blev bedt om at redegøre nærmere for sin månedsløn og om at indsende kopi af firmaregnskabet for 2011 samt kopi af årsopgørelsen for 2011. Det fremgik desuden, at nævnet ville indhente kopi af hans sygedagpengesag.

Ligeledes ved brev af 28. marts 2012 anmodede Erstatningsnævnet Aarhus Kommune om at få tilsendt kopi af akterne i A's sygedagpengesag til brug for behandlingen af hans ansøgning om erstatning. Den 22. maj 2012 sendte kommunen kopi af sagsakterne til nævnet. Det fremgik blandt andet af disse sagsakter, at A ved en række samtaler i perioden fra den 29. august 2011 til den 21. maj 2012 blev »kategoriseret til kategori 2 (Risiko for langvarigt sygeforløb/arbejdsevne truet)«.

Ved brev af 29. juni 2012 til Erstatningsnævnet gjorde advokat Michael Egholm opmærksom på, at han af Retten i Randers var blevet beskikket som bistandsadvokat for A i forbindelse med dennes opgørelse af sit erstatningskrav. Advokaten bad i den forbindelse nævnet om aktindsigt og om oplysning om, hvor langt sagen var nået.

Erstatningsnævnet oplyste ved brev af 22. august 2012 til advokat Michael Egholm, at nævnet havde tilkendt A 31.000 kr. i godtgørelse for svie og smerte. Med hensyn til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste anførte Erstatningsnævnet, at nævnet ved afgørelse af 28. marts 2012 havde anmodet A om at indsende oplysninger til brug for vurderingen af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Det fremgik af brevet, at nævnet ikke havde modtaget oplysningerne, hvorfor nævnet fortsat afventede indsendelse heraf. Nævnet anmodede endvidere advokaten om at indsende nærmere dokumentation, herunder lønsedler, vedrørende A's indtægter fra det arbejde, han havde som lønmodtager. Til slut anføres det i brevet, at »Nævnet foretager sig ikke yderligere i sagen, medmindre De inden rimelig tid på ny retter henvendelse til nævnet«.

Ved brev af 9. oktober 2012 til Erstatningsnævnet oplyste advokat Michael Egholm blandt andet, at han ville vende tilbage med en opgørelse af sin klients tabte arbejdsfortjeneste, så snart han havde modtaget den nødvendige dokumentation. I et brev af 6. maj 2013 til Erstatningsnævnet oplyste advokaten blandt andet, at han var i færd med at opgøre sin klients krav på tabt arbejdsfortjeneste, og at han på nuværende tidspunkt afventede at få fremsendt yderligere bilag vedrørende de sygedagpenge, hans klient havde modtaget efter uheldstidspunktet.

Ved mail af 2. august 2013 til Erstatningsnævnet oplyste HK Østjylland, at HK Danmarks advokat, Mette Stenled, havde overtaget sagen, og at advokaten, når hun havde haft mulighed for at gennemgå sagen, ville vende tilbage med eventuelle yderligere krav i sagen.

Advokat Mette Stenled meddelte ved mail af 22. august 2013 til Erstatningsnævnet, at hun repræsenterede A, og at hun var i færd med at indhente den fornødne dokumentation for alle sin klients krav. Under overskriften »Tabt arbejdsfortjeneste for 2011« henviste hun til en vedhæftet beregning, hvorefter kravet for 2011 udgjorde 277.063,60 kr. Med henvisning til sin klients svære økonomiske situation anmodede advokaten Erstatningsnævnet om hurtigst muligt at udbetale en acontoerstatning. Det anføres desuden i mailen, at »Når jeg er i besiddelse af yderligere oplysninger fra 2012 og 2013 vil jeg opgøre og fremsende min klients krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for disse år.«

Den 30. august 2013 traf Erstatningsnævnet afgørelse om at tilkende A yderligere godtgørelse for svie og smerte. Med hensyn til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste anførte nævnet, at der manglede tekst (eventuelt tal) i den tidligere fremsendte opgørelse, hvorfor nævnet anmodede advokat Mette Stenled om at indsende den fulde opgørelse. Med henvisning hertil sendte advokaten den 2. september 2013 Erstatningsnævnet en beregning af tabt arbejdsfortjeneste for 2011 »med fuldt tekst« og beklagede den tidligere mangel. Ifølge advokaten ændrede denne dog ikke på opgørelsen og på kravet på i alt 277.063,60 kr. i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for 2011.

Advokaten tilføjede, at »Jeg takker for den hurtige behandling af det yderligere krav på godtgørelse for svie og smerte og håber, at Nævnet lige så hurtigt vil udbetale det foreløbigt opgjorte krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste«.

Ved Erstatningsnævnets afgørelse af 23. september 2013 blev A tilkendt 100.000 kr. i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 15. juni 2011 til 31. december 2011. Nævnet anførte blandt andet i afgørelsen, som blev sendt til advokat Mette Stenled:

»Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste

Deres klient har indtil videre søgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden fra den 15-06-2011 til den 31-12-2011.

Nævnet har besluttet at tilkende Deres klient et acontobeløb på 100.000 kr. i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Deres klient har oplyst, at han er selvstændig, og nævnet har tidligere modtaget regnskabet for »...« for 2010. Til brug for den endelige opgørelse af kravet bedes De indsende regnskabet for 2011.

Nævnet bemærker, at det fremgår af blandt andet lægeerklæring af den 02-04-2012, at Deres klient har arbejdet 5-10 timer pr. uge i sin selvstændige erhvervsvirksomhed efter hændelsen den 15-06-2011, hvorfor indtægten fra virksomheden skal fratrækkes den tabte arbejdsfortjeneste.

Nævnet skal herudover oplyse, at nævnet indhenter opgørelse over udbetalte sygedagpenge hos Århus Kommune til brug for nævnets behandling af Deres klients ansøgning om tabt arbejdsfortjeneste.

Nævnet vender tilbage til sagen, så snart De har indsendt regnskabet for 2011 og akterne fra Århus Kommune er modtaget.«

Det fremgik desuden af Erstatningsnævnets afgørelse af 23. september 2013 under overskriften »Godtgørelse for varigt mén og erstatning for erhvervsevnetab«, at nævnet havde besluttet at forelægge sagen for Arbejdsskadestyrelsen, der var blevet bedt om at vurdere, om A havde fået varige mén og erhvervsevnetab som følge af skaden. Når Arbejdsskadestyrelsens udtalelse forelå, ville nævnet vende tilbage til sagen.

Ved brev af 23. september 2013 anmodede Erstatningsnævnet Arbejdsskadestyrelsen om en vurdering af A's varige mén og erhvervsevnetab. I brevet bemærkede Erstatningsnævnet blandt andet, at »Retten i Randers afsluttede sagen den 09-09-2011, idet tiltalte var afgået ved døden den 29-08-2011«.

Ligeledes ved brev af 23. september 2013 anmodede Erstatningsnævnet Århus Kommune om »at indsende opgørelse over udbetalte sygedagpenge til A i perioden 2011 og frem« til brug ved behandlingen af hans ansøgning om erstatning som følge af hændelsen den 15. juni 2011.

Ved mail af 30. september 2013 til Erstatningsnævnet fremsendte advokat Mette Stenled kopi af årsrapport for 2011 for »...« samt A's årsopgørelse og personlige skatteoplysninger for 2011.

Erstatningsnævnet anmodede ved brev af 28. oktober 2013 Arbejdsskadestyrelsen om at stille nævnets forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen i bero, indtil der var kommet en afklaring på, om overfaldet den 15. juni 2011 kunne anerkendes som en arbejdsskade. I et brev af samme dato til advokat Mette Stenled vedlagt kopi af brevet til Arbejdsskadestyrelsen anførte Erstatningsnævnet blandt andet, at »Når Arbejdsskadestyrelsens afgørelse foreligger, vil nævnet vende tilbage til sagen for så vidt angår godtgørelse for varigt mén samt erstatning for erhvervsevnetab«. Erstatningsnævnet oplyste desuden, at nævnet havde modtaget advokatens mail af 30. september 2013 med bilag samt en opgørelse over udbetalte sygedagpenge fra Aarhus Kommune, og at nævnet ville vende tilbage til sagen for så vidt angår erstatning for tabt arbejdsfortjeneste snarest muligt.

Den 6. december 2013 sendte advokat Mette Stenled Erstatningsnævnet A's årsopgørelse for 2009 og sygedagpengespecifikationer.

Den 13. januar 2014 traf Erstatningsnævnet afgørelse om at tilkende A yderligere 32.700 kr. i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. I brevet til advokat Mette Stenled anføres blandt andet:

»*Skønsmæssig erstatning for tabt arbejdsfortjeneste*

Deres klient har søgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden fra den 15-06-2011 til den 31-12-2011.

Ved afgørelse af 23-09-2013 tilkendte nævnet Deres klient et acotobeløb for erstatning for tabt arbejdsfortjeneste med 100.000 kr.

Erstatningsnævnet har besluttet at tilkende Deres klient yderligere 32.700 kr. i skønsmæssig erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

...

Behandling ved Arbejdsskadestyrelsen

Erstatningsnævnet oplyste Dem ved afgørelse af 23-09-2013, at nævnet forelagde Deres klients sag for Arbejdsskadestyrelsen med henblik på en vurdering af Deres klients varige mén samt erhvervsevnetab som følge af tilskadekomsten den 15-06-2011.

...

Nævnet har ej modtaget status på Arbejdsskadestyrelsens behandling af Deres klients sag, herunder om styrelsen kan anerkende skaden som en arbejdsskade. Nævnet har dags dato anmodet Arbejdsskadestyrelsen om at genoptage nævnets forelæggelse med henblik på en vurdering af Deres klients eventuelle varige mén samt erhvervsevnetab som følge af tilskadekomsten den 15-06-2011.

Nævnet vender tilbage til sagen, når styrelsens udtalelse foreligger. De bedes endvidere holde nævnet orienteret om styrelsens behandling, herunder om styrelsen kan anerkende Deres klients tilskadekomst den 15-06-2011 som en arbejdsskade.

...«

Den 23. februar 2015 traf Ankestyrelsen afgørelse om, at A ikke var omfattet af den personkreds, som er sikret af arbejdsskadeloven.

Arbejdsskadestyrelsen afgav den 3. december 2015 en vejledende udtalelse om A's varige mén og erhvervsevnetab som følge af skaden den 15. juni 2011. Arbejdsskadestyrelsen vurderede, at hans varige mén skønsmæssigt samlet var 40 procent, og at erhvervsevnetabet midlertidigt skønsmæssigt var 50 procent.

Advokat Karsten Høj, som havde overtaget sagen for A, fremsendte ved brev dateret den 27. januar 2016 med bilag (der blev fremsendt pr. mail den 28. januar 2016) til Erstatningsnævnet en foreløbig erstatningsopgørelse med krav om blandt andet erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. januar 2012 til 3. december 2015.

Erstatningsnævnet traf afgørelse i sagen den 31. maj 2017. Ved denne afgørelse blev A tillagt 302.400 kr. i godtgørelse for varigt mén og 2.462.000 kr. i erstatning for erhvervsevnetab.

I afgørelsen anføres det om kravet på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste:

»Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste

Deres klient har søgt om yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste som følge af tilskadekomsten den 15-06-2011.

Erstatningsnævnet har besluttet at afslå Deres klients ansøgning.

Nævnets afslag skyldes, at ansøgningen om yderligere erstatning er indgivet over 2 år efter, at Deres klient indså eller burde have indset eksistensen af sit krav.

Nævnets afgørelse er truffet i medfør af [offererstatningslovens § 13, stk. 3](#), hvoraf det fremgår, at nævnet ikke kan behandle en ansøgning, hvis nævnet tidligere har behandlet erstatningskrav fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse, og det nye krav (eller genfremsatte krav) fremsættes mere end 2 år efter, at ansøgeren indså eller burde indse eksistensen af dette krav, medmindre der foreligger særlige grunde.

Nævnet har ved afgørelsen lagt vægt på, at Deres klients ansøgning vedrører et krav, der opstod den 01-01-12, hvor den periode, der tidligere var ansøgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i, udløb. Nævnet har således lagt til grund, at Deres klient allerede på dette tidspunkt eller i kort tidsmæssig forlængelse heraf indså eller burde have indset eksistensen af kravet. Nævnet har i den forbindelse tillagt det vægt, at Deres klient ved nævnets afgørelse af 23-09-2013 blev tilkendt et acontobeløb på 100.000 kr. for tabt arbejdsfortjeneste, og at Deres klient ved nævnets afgørelse af 13-01-2014 blev tilkendt yderligere 32.700 kr. i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Nævnet har herefter lagt vægt på, at Deres klient ikke før den 28-01-2016 har søgt om tabt arbejdsfortjeneste for perioden fra den 01-01-2012 til den 31-12-2015.

Nævnet finder ikke, at der er særlige forhold i Deres sag, som medfører, at nævnet kan se bort fra, at ansøgningen først er indgivet den 28-01-2016.«

Den 16. juli 2019 traf Erstatningsnævnet afgørelse om at tillægge A yderligere 1.314.000 kr. i erstatning for erhvervsevnetab.

Anbringender

A har gjort gældende, at han i anledning af overfaldet den 15. juni 2011 er berettiget til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. januar 2012 til 3. december 2015. Erstatningsnævnet kan ikke med rette afvise kravet med den begrundelse, at det er fremsat for sent, jf. [offererstatningslovens § 13, stk. 3](#).

Erstatningsnævnet er som forvaltningsmyndighed underlagt officialprincippet og har derfor pligt til selv at indhente oplysninger til brug for sagens behandling. A oplyste i sin ansøgning fra november 2011, at han havde tabt arbejdsfortjeneste fra den 1. juli 2011 og frem. Da Erstatningsnævnet modtog akter fra Aarhus Kommune i maj 2012, var nævnet bekendt med, at A på dette tidspunkt modtog sygedagpenge, og at han ikke havde udsigt til at komme til at tjene penge i samme omfang som inden overfaldet. Hertil kommer, at det fra HK's advokat den 22. august 2013 blev oplyst, at der ville blive fremsendt erstatningsopgørelse vedrørende 2012 og 2013, når advokaten var i besiddelse af de fornødne oplysninger. Det var således Erstatningsnævnet bekendt, at A havde tabt arbejdsfortjeneste efter 2011. Dette understøttes også af, at nævnet den 23. september 2013 indhentede en opgørelse over udbetalte sygedagpenge fra Aarhus Kommune og forelagde sagen for Arbejdsskadestyrelsen med henblik på at få en udtalelse om hans erhvervsevnetab.

Det er på den baggrund forkert, når Erstatningsnævnet i afgørelsen af 31. maj 2017 lægger til grund, at der inden den 28. januar 2016 alene var indgivet en ansøgning om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for 2011. Det stod tværtimod klart for Erstatningsnævnet, at A havde lidt indtægtstab som følge af overfaldet også efter 2011. Nævnet

burde derfor have lagt til grund, at der var indgivet ansøgning om krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste også efter 2011, og derefter have indhentet de nødvendige oplysninger til opgørelse heraf.

Ved afgørelse af 13. januar 2014 tilkendte Erstatningsnævnet yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste frem til den 31. december 2011 og meddelte samtidig, at nævnet ville vende tilbage til sagen, når den vejledende udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen forelå. Sagen var derfor under behandling, og A kunne gå ud fra, at Erstatningsnævnet først ville se på spørgsmålet om yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for 2012 og frem, når den vejledende udtalelse forelå. A's krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste var ikke ophørt før den 3. december 2015, hvor Arbejdsskadestyrelsen afgav en vejledende udtalelse i sagen om hans erhvervsevnetab, hvilket understøtter hans forventning om, at Erstatningsnævnet ville behandle det samlede krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, når den vejledende udtalelse forelå. Offererstatningslovens § 13, stk. 3, skal ikke forstås således, at skadelidte i en situation, hvor der er indgivet ansøgning om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, kontinuerligt skal opføre og fremsende sit krav, mens sagen fortsat er under behandling. Skadelidte må kunne gå ud fra, at Erstatningsnævnet undersøger og træffer afgørelse om eventuelle krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste frem til, at der er fastsat et erhvervsevnetab.

Erstatningsnævnets fortolkning af § 13, stk. 3, har ikke støtte i hverken lovteksten, forarbejderne eller de hensyn, der ligger bag bestemmelsen. Bestemmelsen tilsigter, at Erstatningsnævnet ikke skal behandle ansøgninger, der fremsættes mere end 2 år efter, at nævnet har behandlet erstatningskrav vedrørende samme skade (lovovertrædelse). På det tidspunkt, hvor Erstatningsnævnet gør gældende, at der i medfør af § 13, stk. 3, ikke kunne gøres krav på yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, var kravene om godtgørelse for varigt mén og om erstatning for erhvervsevnetab under behandling. Bestemmelsen i § 13, stk. 3, er tiltænkt de tilfælde, hvor Erstatningsnævnet har truffet afgørelse og ikke længere har sagen under behandling. De hensyn, som taler for, at Erstatningsnævnet ikke bør behandle alt for gamle krav, gør sig ikke gældende i denne sag, hvor nævnet har adgang til al relevant dokumentation for kravet. Der er ingen tvivl om årsagssammenhængen mellem overfaldet og indtægtstabet.

A har i anden række gjort gældende, at det alene er hans krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. januar 2012 til 27. januar 2014, der er fremsat for sent i henhold til offererstatningslovens § 13, stk. 3. Krav vedrørende tabt arbejdsfortjeneste opstår løbende, og kravet vedrørende perioden 28. januar 2014 til 3. december 2015 kan ikke afvises i medfør af § 13, stk. 3, idet der ikke er gået mere end 2 år, fra A var eller burde have været bekendt med eksistensen af kravet, til det blev fremsat. De almindelige forældelsesregler gælder ikke for krav efter offererstatningsloven, jf. U2018.491H, og forældelsesfristen for krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste skal derfor uanset afgørelsen U2013.1823H ikke regnes fra skadestidspunktet, idet sidstnævnte dom er afsagt på baggrund af forældelsesloven.

A har i relation til Erstatningsnævnets påstand om afvisning gjort gældende, at retten godt kan tage stilling til størrelsen af hans krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden januar 2012 til 3. december 2015, selv om nævnet ikke ved sin afgørelse af 31. maj 2017 eksplicit har taget stilling hertil. Bedømmelsen af kravets størrelse er ikke forbundet med nogen særlig skønsudøvelse, og det er fra hans side anerkendt, at tabet kan beregnes med udgangspunkt i samme forventede indkomst, som Erstatningsnævnet lagde til grund ved sin afgørelse af 13. januar 2014. Hertil kommer, at Erstatningsnævnet ved sin afgørelse af 31. maj 2017 har taget stilling til hans årsløn inden skaden i forbindelse med beregningen af erstatningen for tab af erhvervsevne, og denne indkomst svarer til den forventede indkomst, som er lagt til grund for kravet vedrørende tabt arbejdsfortjeneste. Erstatningsnævnet havde på tidspunktet for afgørelsen den 31. maj 2017 alle relevante oplysninger til brug for bedømmelsen af hans indtægtstab, og det skal ikke komme ham til skade, at nævnet undlod at tage stilling til tabets størrelse. Han er berettiget til sædvanlig forrentning af beløbet fra den 28. februar 2016, jf. erstatningsansvarslovens § 16.

Erstatningsnævnet har vedrørende sin påstand om afvisning gjort gældende, at der ikke er noget prøvelsesgrundlag for A's principale påstand, idet nævnet ved den afgørelse, der foreligger til prøvelse, ikke har taget stilling til opgørelsen af hans eventuelle krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. januar 2012 til 3.

december 2015. Det følger af almindelige principper om domstolenes prøvelse af forvaltningens afgørelser, at prøvelsen er begrænset til de forhold, som myndigheden forinden har taget stilling til.

Erstatningsnævnet har til støtte for påstandene om frifindelse gjort gældende, at A ikke har tilvejebragt et grundlag for at tilsidesætte nævnets afgørelse af 31. maj 2017 om, at hans ansøgning om yderligere erstatning af 28. januar 2016 ikke kan imødekommes, da ansøgningen er fremsat mere end 2 år efter, at han indså eller burde indse eksistensen af sit krav, jf. [offererstatningslovens § 13, stk. 3](#).

A's ansøgning af 28. januar 2016 om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste vedrører perioden 1. januar 2012 til 3. december 2015. På den baggrund burde han have indset eksistensen af kravet allerede den 1. januar 2012 eller i kort tidsmæssig forlængelse heraf. Det fremgår eksplicit af nævnets afgørelser af 23. september 2013 og 13. januar 2014, at A alene havde ansøgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden frem til den 31. december 2011, hvorfor det må have stået ham klart, at nævnet ikke ville tage stilling til spørgsmålet om tabt arbejdsfortjeneste for perioden efter 31. december 2011, medmindre nævnet modtog en ansøgning herom. Det må desuden have stået ham klart, at nævnets behandling af yderligere krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ligeledes var betinget af fremsendelse af dokumentation herfor.

Det bestrides, at nævnet har haft pligt til af egen drift at tilkende A yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden efter den 31. december 2011. [Offererstatningslovens § 11, stk. 6](#), samt cirkulæreskrivelse nr. 9190 af 17. april 2012 om indsendelse af sager til Erstatningsnævnet mv. forudsætter, at erstatning ydes efter ansøgning, og almindelige forvaltningsretlige principper, herunder officialprincippet, kan ikke føre til et andet resultat. Det bestrides endvidere, at A havde en berettiget forventning om, at nævnet ville behandle et krav om yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden efter den 31. december 2011, når nævnet havde modtaget Arbejdsskadestyrelsens udtalelse i sagen om hans varige mén og erhvervsevnetab. Der er ikke anført noget i nævnets afgørelser, som indikerer, at nævnet ville behandle et krav om yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

A fremsatte først sit krav om yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste mere end fire år efter, at han indså eller burde have indset eksistensen af sit krav. Det kan ikke føre til et andet resultat, at A ved mail af 22. august 2013 tog forbehold om at fremsætte yderligere krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden frem til den 31. december 2013, idet et sådant forbehold ikke kan anses for en egentlig ansøgning. A har ikke dokumenteret, at der foreligger andre særlige grunde til at suspendere forældelsesfristen.

Erstatningsnævnet har yderligere anført, at nævnet ikke kan tilslutte sig A's opgørelse af sin påstand. Nævnet vil som udgangspunkt ikke forholde sig til spørgsmålet om forrentning af kravet, men har bestridt, at der var grundlag for at vurdere kravet og dets størrelse.

Erstatningsnævnet bestrider, at krav på tabt arbejdsfortjeneste vedrørende en periode, som ligger mindre end 2 år tilbage fra ansøgningstidspunktet, ikke kan afvises efter bestemmelsen i § 13, stk. 3. A's synspunkt er ikke foreneligt med ordlyden af bestemmelsen og udhuler reelt formålet med bestemmelsen. Det bestrides, at krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter offererstatningsloven forældes successivt. Højesteret har i [U2013.1823H](#) fastslået, at det gælder som et almindeligt princip, at krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ikke forældes successivt. Der er heller ikke i offererstatningslovens ordlyd eller forarbejder holdepunkter for, at afskæring af krav efter § 13, stk. 3, sker successivt. Dommen [U2018.491H](#) viser, at erstatning efter offererstatningsloven afhænger af, om ansøgningsfristerne i [offererstatningslovens § 13](#) er overholdt, hvilket ikke er tilfældet i denne sag.

Retsgrundlaget

Offererstatningsloven indeholdt oprindelig sålydende bestemmelse i § 13:

»§ 13. Nævnet kan ikke behandle en ansøgning, der er indgivet over 2 år efter, at lovovertrædelsen er begået, medmindre der foreligger særlige grunde.«

I [betænkning 751/1975](#) om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser anføres det i bemærkningerne til forslaget til denne bestemmelse:

»Til § 13

Udvalget har anset det for hensigtsmæssigt at fastsætte en tidsfrist, inden hvilken ansøgning i almindelighed skal være indgivet, for at nævnet kan undgå at behandle alt for gamle krav. Fristen bør ikke være så kort, at skadelidte nødsages til at indgive ansøgning, før det er afklaret, om han har mulighed for at få erstatning fra anden side. Udvalget har derfor anset en frist på 2 år for rimelig. Fristen kan fraviges af nævnet, hvis der foreligger særlige grunde. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis skadelidte først får kendskab til forbrydelsen eller til, at den er begået af en af de personer, der er omfattet af § 3, længere tid efter at forbrydelsen blev begået.«

Forslaget til lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (LFF1975-1976.1.144) indeholder ikke bemærkninger til bestemmelsen i § 13.

Bestemmelserne i § 13, stk. 2 og 3, blev indsat i offererstatningsloven ved [lov nr. 412 af 9. maj 2011](#), der trådte i kraft den 1. juli 2011. Lovens § 13 havde herefter følgende ordlyd:

»§ 13. Nævnet kan ikke behandle en ansøgning, der er indgivet over 2 år efter, at lovovertrædelsen er begået, medmindre der foreligger særlige grunde.

Stk. 2. Hvis der i sagen er afsagt dom, regnes fristen i stk. 1, fra dommen var endelig. Hvis politiet har efterforsket sagen, uden at der efterfølgende er rejst straffesag, regnes fristen fra tidspunktet for politiets afgørelse om indstilling af efterforskningen.

Stk. 3. Nævnet kan ikke behandle en ansøgning, hvis nævnet tidligere har behandlet erstatningskrav fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse og det nye krav fremsættes, mere end 2 år efter at ansøgeren indsa eller burde indse eksistensen af dette krav, medmindre der foreligger særlige grunde.«

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget (LFF2010-2011.1.134) anføres det blandt andet:

»4.3. Forældelse

4.3.1. Gældende ret

Efter [offererstatningslovens § 13](#) kan Erstatningsnævnet ikke behandle en ansøgning, der er indgivet over 2 år efter, at lovovertrædelsen er begået, medmindre der foreligger særlige grunde. Som eksempel på en sådan særlig grund kan nævnes, at skadelidte først senere får kendskab til, at der er begået en forbrydelse.

Fristen regnes efter Erstatningsnævnets praksis altid først fra det tidspunkt, hvor der foreligger endelig dom i straffesagen, eller, hvis sagen ikke har været behandlet ved domstolene, fra efterforskningen er afsluttet. Kun hvis sagen ikke har været genstand for politimæssig efterforskning, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor lovovertrædelsen er begået.

Efter nævnets praksis meddeles afslag på ansøgninger indgivet efter fristens udløb, medmindre der foreligger en god undskyldning for, at ansøgningen ikke er indgivet tidligere. Dette vil sjældent være tilfældet, hvis ansøgeren allerede fra et tidspunkt under efterforskningen har været repræsenteret ved advokat, eller hvis det allerede kort tid efter, at lovovertrædelsen blev begået, har været klart for ansøgeren, at han har lidt alvorlig personskaade, og der ikke har været særlige hindringer for at fremsætte kravet.

4.3.2. Arbejdsgruppens overvejelser

...

Arbejdsgruppen har endvidere noteret sig Erstatningsnævnets praksis, hvorefter principperne i [offererstatningslovens § 13](#) tilsvarende gør sig gældende, hvor der - i tilknytning til en tidligere indgivet erstatningsansøgning - fremsættes en ny ansøgning vedrørende samme lovovertrædelse, hvorved der rejses nye erstatningskrav eller gøres nye anbringender gældende, som ansøger kunne og burde have fremsat over for nævnet på et væsentligt tidligere tidspunkt. Nævnets praksis har støtte i forarbejderne til offererstatningsloven, bestemmelsens formål samt de hensyn, der taler imod, at nævnet behandler alt for gamle krav, der fremsættes i tilknytning til en tidligere indgivet erstatningsansøgning.

Også i disse tilfælde vanskeliggør en meget sen ansøgning vurderingen af sagen, herunder f.eks. mulighederne for at indhente relevant dokumentation for det fremsatte erstatningskrav. Hertil kommer, at det kan være tiltagende uklart, om der er den fornødne årsagssammenhæng mellem ansøgers skader og lovovertrædelsen.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at nævnets praksis bør lovfæstes.

4.3.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med arbejdsgruppen i, at der ikke er grundlag for at ændre forældelsesfristerne i offererstatningsloven, og at Erstatningsnævnets praksis med hensyn hertil bør bibeholdes. Ministeriet er ligeledes enig med arbejdsgruppen i, at der bør skabes overensstemmelse mellem lovens ordlyd og nævnets praksis.

Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.«

I de specielle bemærkninger til forslaget om ændring af § 13 anføres det i lovforslaget:

»Til nr. 3 ([offererstatningslovens § 13](#))

Efter [offererstatningslovens § 13](#) regnes forældelsesfristen på 2 år fra det tidspunkt, hvor lovovertrædelsen blev begået. I sager, som efterforskes af politiet og eventuelt indbringes for retten, regner Erstatningsnævnet imidlertid efter fast praksis fristen fra endelig dom eller det tidspunkt, hvor efterforskningen blev afsluttet.

Det foreslås, at nævnets praksis på dette område, der er til ofrenes fordel, lovfæstes, jf. den foreslåede bestemmelse i [offererstatningslovens § 13, stk. 2](#).

Efter Erstatningsnævnets praksis gør principperne i [offererstatningslovens § 13](#) sig tilsvarende gældende, hvor der - i tilknytning til en tidligere indgivet erstatningsansøgning - fremsættes en ny ansøgning vedrørende samme lovovertrædelse, hvorved der rejses nye erstatningskrav eller gøres nye anbringender gældende, som ansøger kunne og burde have fremsat over for nævnet på et væsentligt tidligere tidspunkt.

Det foreslås, at også nævnets praksis på dette område, som har støtte i bl.a. forarbejderne til offererstatningsloven og bestemmelsens formål, lovfæstes, jf. den foreslåede bestemmelse i [offererstatningslovens § 13, stk. 3](#). Bestemmelsen indebærer, at nævnet ikke kan behandle en ansøgning, hvis nævnet tidligere har behandlet erstatningskrav fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse, medmindre der foreligger særlige grunde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.«

Bestemmelsen i [offererstatningslovens § 13](#) er senere ændret ved [lov nr. 486 af 30. april 2019](#), der trådte i kraft den 1. maj 2019. § 13, stk. 3, har herefter følgende ordlyd:

»Stk. 3. Hvis nævnet har truffet endelig afgørelse om erstatning eller godtgørelse, kan nævnet ikke behandle yderligere krav fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse, hvis det nye krav fremsættes, mere end 2 år efter at nævnet har truffet endelig afgørelse. Hvis ansøgeren først senere indså eller burde indse eksistensen af det nye krav, regnes fristen i 1. pkt. fra dette tidspunkt. Hvis nævnet anmoder om dokumentation for et fremsat krav og dokumentation ikke er fremsendt senest 2 år efter nævnets endelig afgørelse, kan nævnet ikke behandle kravet. 1.-3. pkt. kan fraviges, hvis der foreligger særlige grunde.«

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget (LFF 2019 172) anføres det blandt andet:

»2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Hurtig tilkendelse af krav med en værdi på indtil 3.500 kr.

2.1.1. Gældende ret

...

En ansøgning om erstatning skal som udgangspunkt indgives til Erstatningsnævnet senest to år efter, at lovovertrædelsen er begået, medmindre der foreligger særlige grunde, jf. offererstatningslovens § 13, stk. 1. Hvis der er afsagt dom i sagen, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor dommen er endelig, jf. stk. 2, 1. pkt. Har politiet efterforsket sagen, uden at der efterfølgende er rejst en straffesag, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor politiet træffer afgørelse om indstilling af efterforskningen, jf. stk. 2, 2. pkt.

I sager, hvor nævnet tidligere har behandlet erstatningskrav fra en ansøger vedrørende en lovovertrædelse, kan nævnet ikke behandle et nyt krav fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse, der fremsættes mere end 2 år efter, at ansøgeren indså eller burde indse eksistensen af dette krav, medmindre der foreligger særlige grunde, jf. stk. 3.

...

2.5. Frist for fremsættelse af yderligere krav om erstatning eller godtgørelse

2.5.1. Gældende ret

Efter offererstatningslovens § 13, stk. 1, kan Erstatningsnævnet ikke behandle en ansøgning, der er indgivet over 2 år efter, at lovovertrædelsen er begået, medmindre der foreligger særlige grunde. Det følger imidlertid af stk. 2, at hvis der i sagen er afsagt dom, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor dommen er endelig. I sager, hvor politiet har efterforsket sagen, uden at der efterfølgende er rejst straffesag, regnes fristen fra tidspunktet for politiets afgørelse om indstilling af efterforskningen.

Det følger af stk. 3, at nævnet ikke kan behandle en ansøgning, hvis nævnet tidligere har behandlet erstatningskrav fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse, og det nye krav fremsættes mere end 2 år efter, at ansøgeren indså eller burde indse eksistensen af dette krav, medmindre der foreligger særlige grunde. Bestemmelsen finder anvendelse i de tilfælde, hvor ansøgeren på et tidligere tidspunkt og inden for 2 år efter lovovertrædelsen, endelig dom eller afsluttet efterforskning, jf. stk. 1 og 2, har søgt om erstatning eller godtgørelse og senere ansøger om yderligere erstatning eller godtgørelse i anledning af den samme lovovertrædelse. Hvis der er indgivet en ansøgning til Erstatningsnævnet i overensstemmelse med fristerne i § 13, stk. 1 og 2, begynder toårsfristen for eventuelle yderligere krav i sagen fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse således at løbe på det tidspunkt, hvor ansøgeren indså eller burde indse eksistensen af det nye krav, medmindre der foreligger særlige grunde. Det er dermed uden betydning, hvor lang tid der er gået siden lovovertrædelsen, endelig dom eller indstillet efterforskning. Efter nævnets faste praksis løber toårsfristen i stk. 3 dog tidligst fra det tidspunkt, hvor fristen efter § 13, stk. 1, jf. stk. 2, begynder at løbe, jf. Erstatningsnævnets Årsberetning for 2015.

Hvis en sag er under behandling hos Erstatningsnævnet i mere end 2 år, og ansøgeren - mens sagen verserer hos nævnet, men mere end 2 år efter indgivelse af ansøgningen - fremsætter et yderligere krav om erstatning eller godtgørelse, som ansøgeren indså eller burde have indset eksistensen af på tidspunktet for indgivelse af den første ansøgning, vil det nye krav blive afvist under henvisning til § 13, stk. 3.

Fristen i stk. 3 finder efter Erstatningsnævnets faste praksis endvidere anvendelse i de tilfælde, hvor nævnet anmoder om (yderligere) dokumentation for et fremsat krav. I de tilfælde, hvor der ikke er indsendt (tilstrækkelig) dokumentation for et fremsat krav, og nævnet derfor anmoder ansøgeren herom, skal dokumentationen således indsendes til nævnet inden for 2 år. Hvis ansøgeren ikke inden for fristen indsender den fornødne dokumentation, afviser nævnet at behandle kravet.

Toårsfristen gælder ikke, hvis der foreligger særlige grunde. Der kan efter nævnets praksis f.eks. være grundlag for at dispensere fra toårsfristen, hvis ansøgeren var mindreårig på det tidspunkt, hvor ansøgeren indså eller burde have indset eksistensen af det nye krav. Det kan ligeledes være tilfældet, hvis der f.eks. er tale om en tandskade, som dækkes af skoletandplejen, indtil ansøgeren fylder 18 år, og der derfor først herefter søges om erstatning fra Erstatningsnævnet.

Reglerne i stk. 2 og 3 blev indsat ved [lov nr. 412 af 9. maj 2011](#), som bl.a. ændrer i offererstatningsloven, for at afspejle Erstatningsnævnets praksis, hvorefter den toårige frist blev regnet fra endelig dom eller det tidspunkt, hvor efterforskningen blev indstillet, jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 134 som fremsat, side 21.

Lovændringen blev foretaget på baggrund af anbefalinger fremsat i en rapport afgivet af Arbejdsgruppen om en styrket indsats over for ofre for forbrydelser, der blev nedsat af Justitsministeriet i 2009. Ved indførelsen af stk. 2 og 3 overvejede arbejdsgruppen hensigtsmæssigheden af offererstatningslovens forældelsesregler. Arbejdsgruppens udgangspunkt var, at det kunne være mere enkelt og overskueligt, hvis offererstatningslovens forældelsesregler fulgte de almindelige forældelsesregler. Arbejdsgruppen overvejede derfor, hvorvidt det ville forbedre ofrenes retsstilling, hvis man overgik fra offererstatningslovens forældelsesfrist på 2 år til den almindelige forældelsesfrist på 3 år efter [forældelsesloven](#).

Arbejdsgruppen fandt imidlertid, at det var vanskeligt at konkludere, at en sådan ændring entydigt ville forbedre ofrenes retsstilling, da fristerne ikke nødvendigvis løber fra samme tidspunkt. Forældelsesfristen efter [forældelsesloven](#) regnes som udgangspunkt fra skadens indtræden, mens forældelsesfristen i offererstatningssager regnes fra endelig dom. I de tilfælde, hvor der er forløbet mere end ét år fra skadens indtræden til endelig dom, vil offererstatningslovens forældelsesregler således som udgangspunkt være mest fordelagtige for offeret. Da arbejdsgruppen dermed ikke havde grundlag for entydigt at konkludere, at det ville være til ofrenes fordel, hvis man overgik til de almindelige forældelsesregler, kunne arbejdsgruppen ikke anbefale det, jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 134 som fremsat, side 21.

Det bemærkes, at de almindelige forældelsesregler ikke finder anvendelse parallelt med [offererstatningslovens § 13](#), jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, L 165 som fremsat, side 5597, og Højesterets dom af 19. oktober 2017 i sag 298/2016. Det indebærer, at de almindelige forældelsesfrister i [forældelseslovens § 3](#), herunder den absolutte forældelsesfrist, og søgsmålsfristen i [forældelseslovens § 21, stk. 2](#), ikke finder anvendelse i offererstatningssager.

2.5.2. Justitsministeriets overvejelser

Det er Justitsministeriets opfattelse, at formuleringen af [offererstatningslovens § 13, stk. 3](#), og bemærkningerne hertil giver anledning til tvivl om bestemmelsens anvendelsesområde, ligesom der i praksis har været tvivl om, hvorvidt de almindelige forældelsesfrister finder anvendelse ved siden af de særlige frister i offererstatningsloven.

Samtidig kan det virke uforståeligt for et offer, at vedkommende afskæres fra at fremsætte yderligere krav om erstatning eller godtgørelse, så længe sagen verserer hos Erstatningsnævnet.

Justitsministeriet finder derfor, at der er behov for at nyaffatte bestemmelsen med henblik på at skabe en mere rimelig og klar retsstilling til gavn for ofrene. Ofre bør efter Justitsministeriets opfattelse frit kunne fremsætte deres krav om erstatning og godtgørelse vedrørende samme lovovertrædelse indtil 2 år efter, at nævnet har truffet endelig afgørelse i sagen. Hvis ansøgeren først efter nævnets afgørelse indså eller burde indse eksistensen af det nye krav, bør toårsfristen imidlertid først regnes fra dette tidspunkt. Fristen for at fremsætte yderligere krav vil således tidligst indtræde 2 år efter, at nævnet har truffet endelig afgørelse. Selv om det må forventes, at langt de fleste, der har et erstatnings- og/eller godtgørelseskrav, vil fremsætte det hurtigst muligt, og en sådan udvidelse af fristreglen derfor formentligt kun sjældent vil få en praktisk betydning, finder Justitsministeriet, at det er urimeligt at afskære et offer fra at gøre yderligere krav gældende, når den pågældende har en sag under behandling i nævnet.

Justitsministeriet finder ligeledes, at der bør gælde en toårsfrist i de tilfælde, hvor nævnet anmoder om (yderligere) dokumentation for et fremsat krav. I disse tilfælde skal dokumentationen således indsendes inden for 2 år efter, at nævnet har truffet endelig afgørelse.

En sådan nyaffattelse vil efter Justitsministeriets opfattelse skabe en passende balance mellem på den ene side hensynet til ofrene og på den anden side hensynet til, at der ikke over en lang periode henligger uafsluttede sager hos Erstatningsnævnet.

Det forudsættes, at nævnet fremover i sine afgørelser vil vejlede ansøgeren om, hvilke frister der gælder for fremsættelse af eventuelle yderligere krav om erstatning og godtgørelse vedrørende samme lovovertrædelse. Herudover forudsættes det, at nævnet i sin endelige afgørelse vil gøre ansøgeren opmærksom på de krav, hvor nævnet ikke har tilkendt erstatning eller godtgørelse som følge af manglende dokumentation, og hvor nævnets anmodning om (yderligere) dokumentation ikke er fulgt af ansøgeren. Nævnet bør i disse tilfælde oplyse, at nævnet kan behandle det/de pågældende krav, hvis ansøgeren inden for 2 år efter afgørelsen indsender dokumentation herfor.

2.5.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås det at nyaffatte offererstatningslovens § 13, stk. 3, således at det fastslås, at hvis nævnet har truffet endelig afgørelse om erstatning eller godtgørelse, kan nævnet ikke behandle yderligere krav fra samme ansøger vedrørende den samme lovovertrædelse, hvis det nye krav fremsættes mere end 2 år efter, at nævnet har truffet endelig afgørelse. Hvis ansøgeren først senere indså eller burde indse eksistensen af det nye krav, regnes toårsfristen imidlertid først fra dette tidspunkt. Hvis ansøgeren, efter sagen er afsluttet hos nævnet, fremsætter yderligere krav i sagen, som udspringer af den samme lovovertrædelse, er det afgørende, om kravet er fremsat inden 2 år efter, at nævnet har truffet endelig afgørelse. Hvis ansøgeren først senere indså eller burde indse eksistensen af sit krav, er det afgørende, om kravet er fremsat inden for 2 år efter, at ansøgeren indså eller burde indse eksistensen heraf. Det er dermed uden betydning, hvor lang tid der er gået siden lovovertrædelsen, endelig dom eller afsluttet efterforskning. Det er ligeledes uden betydning, hvor lang tid der er gået siden fremsættelsen af det/de oprindelige krav.

Det fastslås endvidere, at hvis nævnet har anmodet om dokumentation for et fremsat krav, og dokumentation ikke er fremsendt senest 2 år efter nævnets endelige afgørelse, kan nævnet ikke behandle kravet. Toårsfristen kan fraviges, hvis der foreligger særlige grunde.

Ved endelig afgørelse forstås det tidspunkt, hvor Erstatningsnævnet har behandlet og truffet afgørelse om samtlige krav fremsat af ansøgeren vedrørende den samme lovovertrædelse, og hvor der således ikke længere verserer en sag hos nævnet.

Så længe sagen verserer ved Erstatningsnævnet, og der ikke er truffet endelig afgørelse for samtlige fremsatte krav vedrørende samme lovovertrædelse, vil ansøgeren således kunne fremsætte yderligere krav i sagen. Det gælder, uanset hvor lang tid sagen er under behandling. Derudover sikres det med nyaffattelsen, at fristen for

fremsættelse af yderligere krav vedrørende samme lovovertrædelse tidligst indtræder 2 år efter nævnets endelige afgørelse.

Fristerne i den foreslåede § 13, stk. 3, kan fraviges, hvis der foreligger særlige grunde. Det foreslås, at nævnets praksis på området videreføres, således at der f.eks. kan være grundlag for at dispensere fra toårsfristen, hvis ansøgeren var mindreårig på det tidspunkt, hvor ansøgeren indså eller burde have indset eksistensen af det nye krav, eller der f.eks. er tale om en tandskade, som dækkes af skoletandplejen, indtil ansøgeren fylder 18 år, og der derfor først herefter søges om erstatning fra Erstatningsnævnet. Der vil - som hidtil - også i andre tilfælde kunne dispenseres fra toårsfristen, hvis nævnet efter en konkret vurdering finder, at der foreligger særlige grunde.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.«

I de specielle bemærkninger til bestemmelsen i § 13, stk. 3, anføres det i lovforslaget (LFF 2019 172):

»Til nr. 4

Efter offererstatningslovens § 13, stk. 1, kan Erstatningsnævnet ikke behandle en ansøgning, der er indgivet over 2 år efter, at lovovertrædelsen er begået, medmindre der foreligger særlige grunde. Det følger imidlertid af stk. 2, at hvis der i sagen er afsagt dom, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor dommen er endelig. Hvis politiet har efterforsket sagen, uden at der efterfølgende er rejst straffesag, regnes fristen fra tidspunktet for politiets afgørelse om indstilling af efterforskningen.

Det følger af stk. 3, at nævnet ikke kan behandle en ansøgning, hvis nævnet tidligere har behandlet erstatningskrav fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse, og det nye krav fremsættes mere end 2 år efter, at ansøgeren indså eller burde indse eksistensen af dette krav, medmindre der foreligger særlige grunde. Hvis der er indgivet en ansøgning til Erstatningsnævnet i overensstemmelse med fristerne i § 13, stk. 1 og 2, begynder toårsfristen for eventuelle yderligere krav i sagen fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse således at løbe på det tidspunkt, hvor ansøgeren indså eller burde indse eksistensen af det nye krav, medmindre der foreligger særlige grunde.

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås det at nyaffatte offererstatningslovens § 13, stk. 3, således at det fremgår, at hvis nævnet har truffet endelig afgørelse om erstatning eller godtgørelse, kan nævnet ikke behandle yderligere krav fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse, hvis det nye krav fremsættes mere end 2 år efter, at nævnet har truffet endelig afgørelse. Hvis ansøgeren først senere indså eller burde indse eksistensen af dette krav, regnes fristen i 1. pkt. fra dette tidspunkt. Hvis nævnet har anmodet om dokumentation for et fremsat krav, og dokumentation ikke er fremsendt senest 2 år efter nævnets endelige afgørelse, kan nævnet ikke behandle kravet. 1.-3. pkt. kan fraviges, hvis der foreligger særlige grunde.

Fristen i 1. pkt. regnes fra det tidspunkt, hvor nævnet har truffet endelig afgørelse om erstatning eller godtgørelse, og sagen dermed er afsluttet ved Erstatningsnævnet. Ved endelig afgørelse forstås det tidspunkt, hvor Erstatningsnævnet har behandlet og truffet afgørelse om samtlige krav fremsat af ansøgeren vedrørende den samme lovovertrædelse, og hvor der således ikke verserer en sag hos nævnet.

Hvis ansøgeren, efter sagen er afsluttet hos nævnet, fremsætter yderligere krav i sagen, som udspringer af den samme lovovertrædelse, kan nævnet således alene behandle kravet, hvis det fremsættes inden for 2 år efter, at nævnet har truffet endelig afgørelse. Hvis ansøgeren først senere indså eller burde indse eksistensen af kravet, er det afgørende dog, om kravet er fremsat inden for 2 år efter, at ansøgeren indså eller burde indse eksistensen heraf. Fristen for at fremsætte yderligere krav vil således tidligst være 2 år efter nævnets endelige afgørelse.

En ansøger vil dermed ikke fremover være afskåret fra at fremsætte yderligere krav i sagen, så længe sagen verserer ved Erstatningsnævnet, og der ikke er truffet endelig afgørelse for samtlige fremsatte krav. Det gælder, uanset hvor lang tid sagen er under behandling.

Toårsfristen finder endvidere anvendelse i de tilfælde, hvor nævnet anmoder om (yderligere) dokumentation for et fremsat krav. I disse tilfælde skal dokumentationen således indsendes inden for 2 år efter, at nævnet har truffet endelig afgørelse. I modsat fald træffer nævnet afgørelse på det foreliggende grundlag.

Det forudsættes, at nævnet i sin endelige afgørelse vil vejlede ansøgeren om, hvilke frister der gælder for fremsættelse af eventuelle yderligere krav om erstatning og godtgørelse vedrørende samme lovovertrædelse. Det forudsættes endvidere, at nævnet i sin endelige afgørelse vil gøre ansøgeren opmærksom på de krav, hvor nævnet ikke har tilkendt erstatning eller godtgørelse som følge af manglende dokumentation, og hvor nævnets anmodning om (yderligere) dokumentation ikke er imødekommet af ansøgeren. Nævnet forudsættes i disse tilfælde at oplyse ansøgeren om, at nævnet kan behandle det/de pågældende krav, hvis ansøgeren inden for 2 år efter afgørelsen indsender dokumentation herfor.

Toårsfristen kan fraviges, hvis der foreligger særlige grunde. Det gælder både i forhold til fremsættelse af yderligere krav og indsendelse af dokumentation for et fremsat krav. Der kan i overensstemmelse med nævnets gældende praksis være grundlag for at dispensere fra toårsfristen, hvis ansøgeren var mindreårig på det tidspunkt, hvor ansøgeren indså eller burde have indset eksistensen af det nye krav. Det kan ligeledes være tilfældet, hvis der f.eks. er tale om en tandskade, som dækkes af skoletandplejen indtil ansøgeren fylder 18 år, og der derfor først herefter søges om erstatning fra Erstatningsnævnet. Der kan herudover - som hidtil - også i andre tilfælde dispenseres fra toårsfristen, hvis nævnet efter en konkret vurdering finder, at der foreligger særlige grunde.

De almindelige forældelsesregler vil fortsat ikke finde anvendelse parallelt med [offererstatningslovens § 13](#). Det indebærer, at de almindelige forældelsesfrister i [forældelseslovens § 3](#), herunder den absolutte forældelsesfrist, og søgsmålsfristen i [forældelseslovens § 21, stk. 2](#), ikke finder anvendelse i offererstatningssager.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.«

Landsrettens begrundelse og resultat

Dommerne Henrik Bjørnager Nielsen og Torben Geneser udtaler:

A kom til skade ved et overfald den 15. juni 2011. Ved ansøgning af 17. november 2011 anmodede han Erstatningsnævnet om blandt andet erstatning for tabt arbejdsfortjeneste fra den 1. juli 2011 og oplyste i den forbindelse, at han fortsat var sygemeldt.

Ved brev af 28. marts 2012 anmodede Erstatningsnævnet A om nærmere at præcisere og dokumentere sit krav. Det fremgik blandt andet af nævnets brev, at A havde søgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste »fra den 01-07-2011 og frem«. Det fremgik desuden, at nævnet ville indhente kopi af hans sygedagpengesag, og nævnet rettede samme dag henvendelse til Aarhus Kommune herom.

Den 22. maj 2012 fremsendte Aarhus Kommune kopi af sagsakter vedrørende A til Erstatningsnævnet. Det fremgik blandt andet heraf, at A i forbindelse med en række samtaler i perioden fra den 29. august 2011 til den 21. maj 2012 var blevet »kategoriseret til kategori 2 (Risiko for langvarigt sygeforløb/arbejdsevne truet)«, og at han fortsat blev vurderet som »fuldt uarbejdsdygtig«.

Den 22. august 2013 sendte advokat Mette Stenled på vegne af A en mail til Erstatningsnævnet, hvori hun henviste til en vedhæftet beregning, hvorefter kravet på tabt arbejdsfortjeneste for 2011 udgjorde 277.063,60 kr. Advokaten anførte desuden i mailen, at »Når jeg er i besiddelse af yderligere oplysninger fra 2012 og 2013 vil jeg opgøre og fremsende min klients krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for disse år«.

Den 23. september 2013 traf Erstatningsnævnet afgørelse om at tilkende A et acontobeløb på 100.000 kr. i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Erstatningsnævnet anførte i sin afgørelse, at han »indtil videre« havde ansøgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden fra den 15. juni 2011 til den 31. december 2011. Det fremgik

desuden, at Arbejdsskadestyrelsen var blevet bedt om at vurdere, om A havde fået varige mén og erhvervsevnetab som følge af skaden, og at nævnet ville vende tilbage til sagen, når Arbejdsskadestyrelsens udtalelse forelå. Erstatningsnævnets afgørelse indeholdt ingen vejledning om 2-årsfristen i [offererstatningslovens § 13, stk. 3](#).

Ligeledes den 23. september 2013 anmodede Erstatningsnævnet Aarhus Kommune om at indsende en opgørelse over udbetalte sygedagpenge til A »i perioden 2011 og frem« til brug for behandlingen af hans ansøgning om erstatning som følge af hændelsen den 15. juni 2011.

Det må på denne baggrund lægges til grund, at A allerede den 17. november 2011 ansøgte om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i en periode fra 1. juli 2011 og frem uden nogen tidsmæssig begrænsning. Erstatningsnævnets egen sagsbehandling tyder også på, at nævnet oprindeligt forstod hans ansøgning således. Der er ikke grundlag for at fortolke hverken A's egen ansøgning eller mailen fra advokat Mette Stenled således, at ansøgningen var begrænset til at angå kalenderåret 2011. Tværtimod fremgik det af advokatens mail, at hun også ville sende opgørelser af kravet vedrørende 2012 og 2013, når hun var kommet i besiddelse af yderligere oplysninger. Set i lyset af oplysningerne fra kommunen, som nævnet havde indhentet, havde det også klart formodningen imod sig, at A kun havde krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste vedrørende 2011. Erstatningsnævnet havde derfor på tidspunktet for sin afgørelse af 23. september 2013 ikke grundlag for at antage, at kravet om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste var begrænset til at angå 2011.

Den 13. januar 2014 traf Erstatningsnævnet afgørelse om at tilkende A yderligere 32.700 kr. i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Erstatningsnævnet anførte i sin afgørelse, at han havde ansøgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden fra den 15. juni 2011 til den 31. december 2011. Det fremgik desuden af afgørelsen, at Erstatningsnævnet ville vende tilbage til sagen, når Arbejdsskadestyrelsens udtalelse vedrørende varigt mén og erhvervsevnetab forelå.

Erstatningsnævnet havde heller ikke på tidspunktet for sin afgørelse af 13. januar 2014 grundlag for at antage, at kravet om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste var begrænset til at angå 2011. Nævnets afgørelse indeholdt ingen vejledning om 2-årsfristen i [offererstatningslovens § 13, stk. 3](#). Erstatningsnævnets anbringender må formentlig forstås således, at A efter nævnets opfattelse allerede omkring tidspunktet for denne afgørelse blev afskåret fra at få yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste på grund af 2-årsfristen.

Efter [erstatningsansvarslovens § 2](#) ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, indtil skadelidte kan begynde at arbejde igen, eller - hvis det må antages, at skadelidte vil lide et erhvervsevnetab på 15 procent eller derover - indtil det tidspunkt, hvor det er muligt midlertidigt eller endelig at skønne over skadelidtes fremtidige erhvervsevne, jf. nærmere [U2014.184H](#).

Den 3. december 2015 afgav Arbejdsskadestyrelsen en vejledende udtalelse til Erstatningsnævnet om blandt andet A's erhvervsevnetab som følge af skaden den 15. juni 2011, hvori det anføres, at »Erhvervsevnetabet er midlertidigt skønsmæssigt 50 procent«. Det var først efter fremkomsten af denne vejledende udtalelse muligt at udarbejde en endelig opgørelse over A's krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Advokat Karsten Høj fremsendte herefter den 28. januar 2016 på vegne af A en opgørelse over blandt andet hans krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i perioden fra den 1. januar 2012 til den 3. december 2015, dvs. datoen for den vejledende udtalelse, til Erstatningsnævnet.

Ved Erstatningsnævnets afgørelse af 31. maj 2017 blev A i overensstemmelse med Arbejdsskadestyrelsens vurdering tilkendt erstatning for erhvervsevnetab og godtgørelse for varigt mén, men han fik afslag på yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

På baggrund af det beskrevne forløb kan Erstatningsnævnet ikke anses for at have været berettiget til ved sin afgørelse af 31. maj 2017 at meddele afslag på yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i medfør af offererstatningslovens dagældende § 13, stk. 3, idet der ikke var tale om et nyt krav. Kravet om erstatning for tabt

arbejdsfortjeneste må anses for at være blevet fremsat allerede i 2011, og det kan ikke kræves, at A på ny skulle have fremsat kravet, mens sagen vedrørende overfaldet verserede hos Erstatningsnævnet.

Det bemærkes herved, at formuleringen af den dagældende bestemmelse i [offererstatningslovens § 13, stk. 3](#), og bemærkningerne hertil giver anledning til tvivl om bestemmelsens anvendelsesområde, og at bestemmelsen set i lyset heraf må fortolkes og anvendes således, at den så vidt muligt ikke fører til resultater, der kan fremstå som uforståelige eller urimelige, jf. herved forarbejderne til den senere lovændring i 2019.

Vi stemmer herefter for at tage A's subsidiære påstand til følge, idet Erstatningsnævnet ikke ved sin afgørelse har taget stilling til opgørelsen af erstatningskravet, som derfor ikke er til prøvelse.

Dommer Cecilie Maarbjerg Qvist udtaler:

Sagen vedrører, om A har tilvejebragt et grundlag for at tilsidesætte Erstatningsnævnets afgørelse af 31. maj 2017, hvorved Erstatningsnævnet afslog A's ansøgning om tabt arbejdsfortjeneste fra den 1. januar 2012 til den 3. december 2015 under henvisning til, at ansøgningen var indgivet over 2 år efter, at A indså eller burde have indset eksistensen af sit krav, jf. den dagældende offererstatningslovs § 13, stk. 3.

Jeg er enig med flertallet i, at A's principale påstand ikke kan tages under påkendelse, da Erstatningsnævnet ikke ved afgørelsen af 31. maj 2017 har taget stilling til opgørelsen af erstatningskravet.

A indgav den 17. november 2011 ansøgning til Erstatningsnævnet om erstatning for overfaldet den 15. juni 2011. Det fremgik af ansøgningen, at A havde tabt arbejdsfortjeneste fra den 1. juli 2011 og fortsat.

Af brev af 28. marts 2012 fra Erstatningsnævnet til A fremgik det, at A havde søgt om tabt arbejdsfortjeneste fra den 1. juli 2011 og frem, og A blev anmodet om at indsende en række oplysninger til nævnet. Det fremgik desuden, at nævnet ville indhente kopi af A's sygedagpengesag. Nævnets brev blev afsluttet med en oplysning om, at: »Nævnet foretager sig ikke mere i sagen, medmindre De på ny retter henvendelse hertil.«

Som svar på et brev af 29. juni 2012 fra advokat Michael Egholm, der var blevet beskikket som bistandsadvokat for A, oplyste Erstatningsnævnet den 22. august 2012, at nævnet ved afgørelse af 28. marts 2012 havde anmodet A om at indsende oplysninger til brug for vurderingen af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, og at nævnet ikke havde modtaget oplysningerne, hvorfor nævnet fortsat afventede indsendelse heraf. Nævnet anmodede desuden om yderligere dokumentation. Det fremgår afslutningsvis af brevet, at: »Nævnet foretager sig ikke yderligere i sagen, medmindre De inden rimelig tid på ny retter henvendelse til nævnet.«

Af brev af 9. oktober 2012 fra advokat Michael Egholm til Erstatningsnævnet fremgik det vedrørende tabt arbejdsfortjeneste, at: »Jeg vender desuden snarest tilbage med opgørelsen af min klients tabte arbejdsfortjeneste, så snart jeg har modtaget den nødvendige dokumentation.« Af brev af 6. maj 2013 fra advokat Michael Egholm til Erstatningsnævnet fremgik, at advokaten var i færd med at opføre sin klients krav på tabt arbejdsfortjeneste og afventede yderligere oplysninger.

I august 2013 overtog advokat Mette Stenled fra HK Danmark sagen fra advokat Michael Egholm. Af e-mail af 22. august 2013 fra advokat Mette Stenled til Erstatningsnævnet fremgik bl.a., at advokaten var i færd med at indhente den fornødne dokumentation for alle A's krav, og at der nu var dokumentation for bl.a. tabt arbejdsfortjeneste for 2011, hvor der blev vedlagt en beregning af kravet og anmodet om en acontoerstatning. Om tabt arbejdsfortjeneste fremgik det yderligere, at »Når jeg er i besiddelse af yderligere oplysninger for 2012 og 2013 vil jeg opføre og fremsende min klients krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for disse år.«

Ved afgørelse af 23. september 2013 tilkendte Erstatningsnævnet A et acontobeløb på 100.000 kr. i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Det fremgik af afgørelsen, at »Deres klient har indtil videre søgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste fra perioden den 15-06-2011 til den 31-12-2011.« Ved afgørelse af 13. januar 2014 traf

Erstatningsnævnet bl.a. afgørelse om at tilkende A skønsmæssig erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Det fremgik af afgørelsen, at: »Deres klient har søgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden fra den 15-06-2011 til den 31-12-2011.«

A indsendte herefter ikke yderligere til Erstatningsnævnet vedrørende tabt arbejdsfortjeneste, før advokat Karsten Høj ved brev af 28. januar 2016 fremsendte en »Foreløbig erstatningsopgørelse for A« til Erstatningsnævnet. Vedrørende tabt arbejdsfortjeneste fremgik det bl.a., at »Nedenfor opgøres yderligere tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. januar 2012 og foreløbigt frem til 3. december 2015, datoen for Arbejdsskadestyrelsens vejledende udtalelse.«

Af den dagældende offererstatningslovs § 13, stk. 3, fremgik, at Erstatningsnævnet ikke kan behandle en ansøgning, hvis nævnet tidligere har behandlet erstatningskrav fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse, og det nye krav fremsættes mere end 2 år efter, at ansøgeren indså eller burde indse eksistensen af dette krav, medmindre der foreligger særlige grunde. Bestemmelsen finder også anvendelse, hvis en sag er under behandling hos Erstatningsnævnet i mere end 2 år, og ansøgeren, mens sagen verserer hos nævnet, fremsætter et yderligere krav om erstatning eller godtgørelse. Dette fremgår også af beskrivelsen af gældende ret i forarbejderne til [lov nr. 486 af 30. april 2019](#) om ændring af lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i Erstatningsnævnet m.v.), hvorved [offererstatningslovens § 13, stk. 3](#), blev ændret.

Jeg finder efter en samlet vurdering af korrespondancen mellem A's skiftende advokater og Erstatningsnævnet, at A først den 28. januar 2016 indgav ansøgning om tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. januar 2012 og frem.

Jeg har i den forbindelse lagt vægt på, at A ved ansøgning af 17. november 2011 fremsatte et udokumenteret krav på tabt arbejdsfortjeneste fra den 16. juni 2011. Dette blev ikke - på trods af flere anmodninger fra Erstatningsnævnet - fulgt op af dokumentation og præcisering af kravet før advokat Mette Stenleds e-mail af 22. august 2013, der efter min opfattelse alene kan anses som en ansøgning om tabt arbejdsfortjeneste for 2011 og et forbehold om at opgøre yderligere krav vedrørende tabt arbejdsfortjeneste for årene 2012 og 2013.

Jeg finder desuden, at Erstatningsnævnet tilstrækkeligt tydeligt har tilkendegivet i afgørelserne til A, at A skulle indsende yderligere dokumentation vedrørende tabt arbejdsfortjeneste, hvis nævnet skulle behandle et krav, og at det har fremgået tydeligt af nævnets afgørelser, hvilke krav der efter nævnets opfattelse var fremsat overfor nævnet.

A kunne således ikke efter Erstatningsnævnets breve af 28. marts 2012 og 22. august 2012 forvente, at Erstatningsnævnet foretog sig yderligere vedrørende hans ansøgning af 17. november 2011 om bl.a. tabt arbejdsfortjeneste, medmindre han selv henvendte sig til nævnet på ny. Det fremgår desuden direkte af nævnets afgørelser af 23. september 2013 og 13. januar 2014, at A alene havde søgt om tabt arbejdsfortjeneste for 15. juni til 31. december 2011, hvorfor A i hvert fald efter afgørelsen den 13. januar 2014 vidste eller burde vide, at der ikke længere verserede en sag om tilkendelse af yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Det må ved vurderingen af sagen tillægges betydelig vægt, at sager om erstatning efter offererstatningsloven behandles efter ansøgning fra den skadelidte. Der er således i forvaltningsretlig forstand tale om ansøgningssager, hvilket betyder, at det er ansøgeren, som sætter sagens ramme og angiver, hvilke krav Erstatningsnævnet skal tage stilling til. Da A alene havde ansøgt om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste indtil den 31. december 2011, skulle nævnet ikke af egen drift undersøge, om A eventuelt ønskede at fremsætte yderligere krav om tabt arbejdsfortjeneste, uanset om nævnet på baggrund af de øvrige oplysninger i sagen måtte formode, at A ville kunne tilkendes yderligere tabt arbejdsfortjeneste.

Da ansøgningen først blev indgivet den 28. januar 2016, blev den dermed indgivet mere end to år efter, at A indså eller burde indse eksistensen af sit krav. Jeg lægger i den forbindelse vægt på, at kravet vedrører tabt arbejdsfortjeneste for 2012 og frem, hvorfor A havde rimelig anledning til og mulighed for at rejse et erstatningskrav

i hvert fald den 1. januar 2012 eller kort tid derefter, idet jeg finder, at det generelle princip om, at forældelsesfristen for krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste regnes fra skadens indtræden, og at sådanne krav ikke forældes successivt, jf. Højesterets dom af 19. marts 2013 som gengivet i [U 2013.1823 H](#), også finder anvendelse i denne sammenhæng. At A var bekendt med eksistensen af kravet, støttes i øvrigt af, at både advokat Michael Egholm og advokat Mette Stenled i breve til Erstatningsnævnet gav udtryk for, at de på vegne af A ville opføre et krav på tabt arbejdsfortjeneste.

På den baggrund finder jeg, at A ikke har tilvejebragt et grundlag for at tilsidesætte Erstatningsnævnets afgørelse af 31. maj 2017, og jeg stemmer derfor for at frifinde Erstatningsnævnet for A's subsidiære påstand.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet.

Efter sagens udfald skal Erstatningsnævnet i sagsomkostninger betale 120.000 kr. til A til dækning af udgifter til advokatbistand inkl. moms. Ud over sagens værdi er der ved fastsættelsen af beløbet taget hensyn til sagens omfang og betydning samt hovedforhandlingens varighed. Erstatningsnævnet skal desuden betale 4.000 kr. til statskassen til dækning af retsafgift, jf. [retsafgiftslovens § 13, stk. 2](#).

Thi kendes for ret

Erstatningsnævnet skal anerkende, at A i anledning af overfaldet den 15. juni 2011 er berettiget til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. januar 2012 til 3. december 2015.

I sagsomkostninger skal Erstatningsnævnet inden 14 dage betale 120.000 kr. til A og 4.000 kr. til statskassen. Beløbene forrentes efter [rentelovens § 8 a](#).